

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

9.11.2011

B7-0580/2011

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti

tulevasta EU:n ja Yhdysvaltojen huippukokouksesta ja transatlanttisen talousneuvoston kokouksesta

Sarah Ludford, Olle Schmidt, Gesine Meissner, Marietje Schaake
ALDE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma tulevasta EU:n ja Yhdysvaltojen huippukokouksesta ja transatlanttisen talousneuvoston kokouksesta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aikaisemmat päätöslauselmansa transatlanttisista suhteista,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Euroopan unioni ja Yhdysvallat jakavat yhteiset vapauden, demokratian ja ihmisoikeuksien arvot sekä halun taata yhteiskunnan avoimuus ja että näin ollen on molempien etujen mukaista toimia yhdessä rahoituskriisiin, ilmastonmuutokseen, energiahuoltoon, terrorismiin ja ydinaseiden leviämiseen liittyviin haasteisiin vastaamiseksi;
- B. ottaa huomioon, että moniin maailmanlaajuisiin haasteisiin ulkopoliittikan, turvallisuuden, kehityksen ja ympäristön alalla tarvitaan yhteisiä toimia ja transatlanttista yhteistyötä; katsoo kuitenkin, että tämänhetkinen taloudellinen kriisi on nyt etualalla tärkeänä haasteena, johon on puututtava heti;
- C. ottaa huomioon, että EU ja Yhdysvallat vastaavat puolesta maailmantaloudesta ja niiden 4,28 biljoonan Yhdysvaltojen dollarin arvoinen kumppanuus on maailman suurin, integroiduin ja pitkäaikaisin talouskumppanuus ja maailmantalouden hyvinvoinnin veturi;
- D. ottaa huomioon, että EU:lla ja Yhdysvalloilla, jotka ovat edelleen maailman kaksi johtavaa taloutta, on vastassaan vakavia haasteita, jotka johtuvat rahoituskriisistä sekä kehittyvien talousalueiden ja BRIC-talouksien (Brasilia, Venäjä, Intia ja Kiina) lisääntyvästä kilpailusta, ja toteaa, että molempien ensisijaisena tavoitteena on kasvu ja työpaikkojen luominen;
- E. ottaa huomioon, että sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa meneillään olevat rahoituskriisi ja taloudellinen kriisi uhkaavat talouksiemme vakautta ja vaurautta sekä kansalaisten hyvinvointia ja että näiden kriisien torjumiseen tarvitaan enemmän kuin koskaan tiiviimpää taloudellista yhteistyötä Euroopan ja Yhdysvaltojen välillä;
- F. katsoo, että on vahvistettava asianomaisia yhteyksiä ja että lainsäädännöstä, jolla on transatlanttisia vaikutuksia, käytävää vuoropuhelua on edistettävä kaikissa EU:n ja Yhdysvaltojen päätöksentekoprosessin vaiheissa;
- G. katsoo, että vapauden ja sisäisen turvallisuuden takaaminen ei saisi tapahtua kansalaisvapauksia ja yhteisiä ihmisoikeusnormeja koskevien ydinperiaatteiden kustannuksella;

Talous- ja rahoituskriisit

1. katsoo, että meneillään oleva kriisi on pahin maailmanlaajuinen taantuma suuren talouslaman jälkeen ja että kriisin puhjetessa vallinneet talouden ja rahoitusalan hallintarakenteet, olivatpa kyseessä maailmanlaajuiset, Yhdysvaltojen tai EU:n rakenteet, eivät ole vakauttaneet maailmanlaajuisia rahoitusjärjestelmää riittävästi; uskoo, että talouden ja rahoitusalan keskinäisen riippuvuuden kasvaessa makrotalouspoliittista yhteistyötä ja suurimpien talouksien valvontaa on vahvistettava; vaatii, että EU:n on otettava esiin kysymys sen edustuksesta kansainvälisessä valuuttarahastossa, ja pitää myönteisenä puheenjohtaja Barroson ilmoitusta euroalueen yhteistä ulkoista edustusta koskevan ehdotuksen esittämisestä;
2. kehottaa EU:ta ja Yhdysvaltoja toimimaan yhteistyössä Kiinan kanssa kansainvälisiä valuuttakursseja koskevan maailmanlaajuisen kiistan ratkaisemiseksi soveltamatta protektionistisia tai vastatoimia; katsoo, että EU:n jäsenvaltioihin kohdistuu erilaisia markkinapaineita kuin Yhdysvaltoihin etenkin, kun on kyse joukkovelkakirjoista ja rahaliitosta; kehottaa Yhdysvaltoja panemaan kansalliset rahapolitiikkansa täytäntöön tavalla, joka ei pahenna entisestään vaihtokurssien globaalia tasapainoa koskevaa ongelmaa;
3. korostaa, että on tärkeää vahvistaa äskettäin perustettujen EU:n viranomaisten ja Yhdysvaltojen viranomaisten välistä vuoropuhelua rahoitusmarkkinoiden sääntelystä ja pyrkiä koordinoimaan sääntelyviranomaisten strategioita, tunnistamaan puutteita ja lisäämään yhteenkuuluvuutta myös Baselin sopimuksen pääomavaatimusten täytäntöönpanossa;

Kansainvälinen kauppa

4. on vakuuttunut siitä, että transatlanttiseen kahdenväliseen kauppaan sisältyy paljon potentiaalia talouskasvun vauhdittamiseen; kehottaa siksi EU:n ja Yhdysvaltojen viranomaisia kehittämään ja esittämään yhteisen transatlanttisen aloitteen työllisyyden ja kasvun lisäämiseksi, mukaan luettuina suunnitelma jäljellä olevien muiden kuin tullitariffeista johtuvien kaupan ja investointien esteiden poistamiseksi sekä teollisuustuotteiden kaupan vapauttamiseksi nollatariffit käyttöön ottamalla;
5. kehottaa komissiota ja Yhdysvaltoja sitoutumaan sekä kahdenvälisillä että monenvälisillä foorumeilla maailmanlaajuisen protektionistisen suuntauksen torjumiseen ja ottamaan käyttöön varhaisvaroitusmekanismin protektionismin estämiseksi kahdenvälisissä suhteissa;
6. korostaa tarvetta vahvistaa transatlanttisen talousneuvoston prosessia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi muun muassa kehittämällä yhteisiä normeja uusille sääntelyaloille, kuten nanoteknologiaan tai kehittyville talouden aloille, kuten sähköautoihin liittyvään teknologiaan, koska EU:n ja Yhdysvaltojen välinen yhteistyö normien käytössä sääntelyssä ja väärennöksien torjunnassa on ratkaisevan tärkeää transatlanttisten markkinoiden vahvistamiseksi ja maailmankaupan helpottamiseksi;

7. muistuttaa, että ulkomaiset suorat investoinnit ovat tärkeitä transatlanttisissa suhteissa, ja katsoo, että komission ja Yhdysvaltojen olisi vahvistettava tässä huippukokouksessa yhteiset investointiperiaatteet;
8. pitää myönteisenä WTO:ssa pitkään jatkuneiden riitaisuuksien päättymistä ja katsoo, että niitä olisi käytettävä ponnahduslautana jäljellä olevien kaupan esteiden poistamiseksi; vaatii erityisesti Yhdysvaltoja noudattamaan päätöstä nollaamismenetelmän käytöstä polkumyynnin vastaisten toimien hyväksymisessä, sallimaan kaikkien EU:sta peräisin olevien naudanlihatuotteiden tuonnin ja pidättäytymään amerikkalaisten tuotteiden suosimisesta;
9. vaatii Yhdysvaltoja pyrkimään joulukuussa 2011 pidettävässä ministerikokouksessa saattamaan WTO:n julkisia hankintoja koskevaa sopimusta (GPA) koskevat meneillään olevat markkinoille pääsyä koskevat neuvottelut menestyksekkäästi päätökseen; muistuttaa, että transatlanttisen kaupan kannalta on tärkeää, että hankintamarkkinat ovat avoimet ja tarjoavat yhtäläiset mahdollisuudet tarjoajille ja erityisesti pk-yrityksille; korostaa julkisia hankintoja koskevan sopimuksen merkitystä avoimen ja tasapuolisen pääsyn takaamisessa molemmille markkinoille;
10. kehottaa Yhdysvaltoja edistymään pienyrityksiä tukevan aloitteen (Small Business Act) avoimuuden lisäämisessä; korostaa, että on tärkeää, että Yhdysvallat lakkauttaa vähitellen kokonaan tästä aloitteesta tehtävät poikkeukset;

Liikenne

11. kehottaa EU:ta ja Yhdysvaltoja tiivistämään liikenneturvallisuutta koskevaa yhteistyötään ja pyrkimään pikemminkin riskiperusteisiin menettelytapoihin, kuten luotettaviin operaattorijärjestelmiin ja nesteiden skannaukseen, kuin yleisiin rajoituksiin, kuten konttien sataprosenttiseen skannaukseen tai nesteiden koneeseen tuonnin kieltämiseen;
12. toteaa huolestuneena, että konttien sataprosenttista skannausta koskevan Yhdysvaltojen lainsäädännön on edelleen määrä tulla voimaan heinäkuussa 2012; pitää myönteisenä, että Yhdysvaltojen sisäisestä turvallisuudesta vastaava ministeri Napolitano on useissa yhteyksissä todennut, että kyseisen lain täytäntöönpanoa voidaan asiaa koskevien säädösten mukaisesti lykätä kahdella vuodella;
13. pitää myönteisenä EU:n ja Yhdysvaltojen kesäkuussa 2011 toimitusketjun varmuudesta antamaa yhteistä julistusta, joka kuvastaa yhteistä sitoutumista monikerroksiseen, riskiperusteiseen turvallisuusstrategiaan, jota tuetaan kahden- ja monenvälisellä kansainvälisellä yhteistyöllä; vaatii siksi, että maailmanlaajuisista toimitusketjun varmuutta koskeva tuleva Yhdysvaltojen strategia edistäisi kehitystä tässä suhteessa;

Teollisuus, energia, tutkimus ja tieto- ja viestintätekniikka

14. korostaa, että on pyrittävä hyväksymään ja panemaan täytäntöön EU:n ja Yhdysvaltojen yhteinen raaka-aineita koskeva suunnitelma vuoteen 2050 mennessä ja että siinä on painotettava harvinaisia maametalleja ja erityisesti edistettävä vaihtoehtojen tutkimusta sekä tehostettava raaka-aineiden saanti- ja kierrättämistekniikkaa koskevaan innovointiin liittyvää yhteistyötä;

15. kannustaa EU:ta ja Yhdysvaltoja tukemaan nanoteknologian teollista hyödyntämistä koskevaa tutkimusta ja kehitystä ja tekemään yhteistyötä nanoteknologian mahdollisen sääntelytarpeen arvioimiseksi;
16. palauttaa mieliin, että on tehtävä yhteistyötä energiatehokkuuden, uusiutuvien energialähteiden ja kansainvälisten korkeatasoisten ydinturvallisuusstandardien edistämiseksi ja pitää myönteisinä pyrkimyksiä jatkaa toimistolaitteiden energiatehokkuusmerkintäohjelmien koordinoitua ja yhteistyötä energiateknologioiden kehittämiseksi (uusi EU:n ja Yhdysvaltojen välinen Energy Star -sopimus) sekä sen selvittämistä, voidaanko tämä koordinointi (Energy Star) mahdollisesti ulottaa myös muihin energiamerkintäjärjestelmiin;
17. vaatii tiivistämään uuden energiateknologian ja erityisesti älykkäiden verkkojen tutkimusta koskevaa yhteistyötä (sovellusten standardointi ja niiden käytön edistäminen); vaatii lisäksi toteuttamaan toimia sen varmistamiseksi, että Yhdysvaltojen ja EU:n tutkimusklusterit osallistuvat Yhdysvaltojen ja EU:n tutkimusohjelmiin;
18. kannustaa EU:ta ja Yhdysvaltoja vaihtamaan yrittäjyyteen kannustamisesta saatuja kokemuksia ja sitä koskevia parhaita käytäntöjä, mukaan luettuna uusien yritysten perustamisen tukeminen ja konkurssien hoito;
19. kehottaa EU:ta ja Yhdysvaltoja varmistamaan maailmanlaajuisen Internet-verkon suojelun ja loukkaamattomuuden sekä viestinnän vapauden välttämällä yksipuolisia toimia IP-osoitteiden tai verkkotunnusten peruuttamiseksi;

Ilmastonmuutos

20. muistuttaa, että ilmastonmuutos on maailmanlaajuinen uhka, ja pahoittelee siksi, että Kööpenhaminan sopimuksen yhteydessä annetut sitoumukset ja lupaukset, jotka on vahvistettu virallisesti Cancúnin sopimuksilla, eivät ole riittäviä hiilidioksidin vähentämiseksi kahden celsiusasteen tavoitteen mukaisesti; korostaa, että tulevassa Durbanin ilmastokokouksessa on uusittava Kioton pöytäkirjan mukainen maailmanlaajuinen sitoumus, jotta löydettäisiin toimivia ratkaisuja rahoitukseen, teknologian siirtoon, maankäyttöön ja metsien häviämiseen, seurantaan sekä raportointiin ja tarkastuksiin kehitysmaiden toimesta ja jotta voitaisiin turvata biologinen monimuotoisuus;
21. on siksi huolissaan Yhdysvaltojen äskettäin hyväksymästä lakialoitteesta 2594, jossa vaaditaan kieltämään yhdysvaltalaisen lentoyhtiöiden osallistuminen EU:n päästökauppajärjestelmään; pyytää Yhdysvaltojen senaattia olemaan hyväksymättä tätä lakialoitetta ja pyytää käymään aiheesta rakentavaa vuoropuhelua;

Ulkoasiat

22. muistuttaa, että paras koko maailman turvallisuutta edistävä tekijä on vapaiden ja avoimien demokratioiden kehittäminen, ja kehottaa näin ollen EU:ta ja Yhdysvaltoja edelleen edistämään rauhaa erityisesti Lähi-idässä ja tukemaan syntymässä olevia demokratioita Pohjois-Afrikassa;

23. kehottaa EU:ta ja Yhdysvaltoja pyrkimään siihen, että suorat neuvottelut Israelin ja Palestiinan välillä aloitetaan uudelleen kansainvälistä oikeutta täysin noudattaen, jotta saadaan aikaan kaksi valtiota käsittävä ratkaisu vuoden 1967 rajojen mukaisesti niin, että Jerusalemi on kummankin valtion pääkaupunkina ja valtiot ovat Israel ja riippumaton, demokraattinen ja elinkelpoinen Palestiinan valtio, jotka elävät rauhallisesti ja turvallisesti rinnakkain;
24. pitää erinomaisena yhteistyötä ja kumppanuutta, jota EU ja Yhdysvallat harjoittivat YK:n turvallisuusneuvoston valtuuttamassa sotilasoperaatiossa, jonka avulla autettiin suojelemaan libyalaisia heidän vapaustaistelunsa aikana; myöntää Yhdysvaltojen keskeisen roolin ilmatankkauksen sekä tiedustelu- ja tunnistustoiminnan tarjoamisessa eurooppalaisille liittolaisille;
25. kehottaa EU:ta ja Yhdysvaltoja tukemaan Libyan väliaikaisia viranomaisia kaikissa toimissa, joilla Libyassa pyritään saamaan aikaan osallistava ja demokraattinen yhteiskunta ja järjestämään ensimmäiset demokraattiset ja vapaat vaalit; korostaa samalla, että tämän tuen ehtona on oltava ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion täysin noudattaminen ja sillä on pyrittävä auttamaan demokraattisen yhteiskunnan kehittämisprosessissa niin, että kaikille kansalaisille taataan perusoikeudet ja -vapaudet sekä osallistuminen poliittiseen elämään;
26. tukee Yhdysvaltojen ja EU:n ponnisteluja YK:n turvallisuusneuvostossa sellaisen päätöslauselman aikaansaamiseksi, jossa tuomitaan ja vaaditaan lopettamaan ihmishenkiä vaarantava voimankäyttö Syyrian hallituksen taholta ja jossa asetetaan pakotteita, jos näin ei tapahdu; tuomitsee voimakkaasti yhä lisääntyvän voimankäytön rauhanomaisia mielenosoittajia kohtaan sekä demokratia-aktivistien, ihmisoikeuksien puolustajien ja toimittajien raa'an ja järjestelmällisen vainon Syyriassa; muistuttaa, että kaikista tehdyistä rikoksista on rangaistava, ja kehottaa presidentti Bashar al-Assadia ja hänen hallintoaan luopumaan vallasta välittömästi;
27. katsoo, että EU:n ja Yhdysvaltojen olisi jatkettava toimia tiiviissä yhteistyössä sekä P5+1-ryhmässä, jotta Iraniin voitaisiin edelleenkin kohdistaa voimakasta painostusta etenkin tehokkailla pakotteilla, joilla estetään ennalta ja hallitaan sen kansainväliselle turvallisuudelle aiheuttamia uhkia, jotka johtuvat esimerkiksi ydinaseiden kehittämisestä ja terroritoiminnasta;
28. tukee edelleen Yhdysvaltojen uutta kapinallisten vastaista strategiaa, jolla pyritään suojelemaan paikallista väestöä ja sellaisten alueiden uudelleenrakentamista, joiden turvallisuus on taattu Afganistanissa, ja tukee Afganistania ja Pakistania koskevaa EU:n toimintasuunnitelmaa;
29. korostaa jälleen, että Afganistanin tilanteen pitkäaikaisen ratkaisun on joka tapauksessa perustuttava maan kansalaisten etuun ja heidän sisäiseen turvallisuuteensa, siviilien suojeeluun sekä taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen; toteaa, että valtaosa Afganistanin yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen kehitykseen tarvittavista resursseista kanavoitetaan kansainvälisten järjestöjen kautta, mutta merkittävä osuus tästä avusta ei saavuta tarkoitettuja avunsaajia eli Afganistanin kansaa; korostaa siksi, että EU:lla pitäisi olla johtava rooli Afganistaniin liittyvien avunantajien koordinoinnissa tiiviissä yhteistyössä muiden keskeisten avunantajien, kuten Yhdysvaltojen, kanssa;

30. panee tyytyväisenä merkille EU:n ja Yhdysvaltojen välisen yhteistyön lisääntymisen Kosovon oikeusvaltiota käsittelevän EULEX-operaation yhteydessä; pitää myönteisenä Yhdysvaltojen tukea Belgradin ja Prištinan väliselle vuoropuhelulle, jota olisi jatkettava niin, että keskitytään väestön välittömiin käytännön tarpeisiin, kuten työpaikkojen ja kaupan lisäämiseen; pitää arvokkaana Yhdysvaltojen tukea EU:n prosessille, jolla se pyrkii integroimaan kaikki Länsi-Balkanin maat;
31. pitää myönteisenä liittolaisten NATO:n Lissabonin-huippukokouksessa jälleen esittämää kehotusta vahvistaa edelleen NATO:n ja EU:n välistä strategista kumppanuutta, jolla pyritään vahvistamaan toisiaan täydentäviä ja vastavuoroisesti vahvistavia rooleja kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden tukemisessa, mikä koskee myös niiden valmiuksien vahvistamista kriisinhallinnassa ja operaatioissa, jotka edellyttävät tehokkaista sotilas- ja siviilivalmiuksia; katsoo, että samalla on vältettävä toimien tarpeetonta päällekkäisyyttä ja maksimoitava voimavarojen kustannustehokkuus;
32. pahoittelee, että Obaman hallinnolla on ollut huomattavia vaikeuksia Yhdysvaltojen ylläpitämän Guantánamo Bayn (Kuuba) vankilan sulkemisessa, vaikka vuonna 2009 ilmoitettiin, että laitos suljettaisiin vuoden sisällä; pitää valitettavana, että ainoastaan pieni määrä EU:n jäsenvaltioita on ottanut vastaan (tai sitoutunut ottamaan vastaan) vapautettuja vankeja ja muut ovat kieltäytyneet;

Kehitysyhteistyö

33. muistuttaa, että sekä EU:n että Yhdysvaltojen on käytännössä kaksinkertaistettava kehitysyhteistyöbudjettinsa, jotta ne voisivat saavuttaa vuosittuuden kehitystavoitteet vuonna 2015; kehottaa siksi molempia osapuolia ryhtymään pikaisiin toimiin, jotta ne täyttäisivät sitoumuksensa, joka on 0,7 prosenttia bruttokansantulosta, sekä Afrikalle ja vähiten kehittyneille maille antamansa erityiset sitoumukset;

Oikeus- ja sisäasiat

34. pitää myönteisenä maaliskuussa 2011 aloitettuja neuvotteluja EU:n ja Yhdysvaltojen välisestä sopimuksesta henkilötietojen suojasta tilanteissa, joissa niitä siirretään ja käsitellään rikoksien ja terrorismin estämiseksi, tutkimiseksi, havaitsemiseksi ja niistä syyttämiseksi rikosasioissa tehtävän poliisi- ja oikeudellisen yhteistyön yhteydessä; odottaa näissä neuvotteluissa merkittävää edistymistä lähitulevaisuudessa; muistuttaa tätä sopimusta koskevasta kannastaan, jonka se on esittänyt tulevasta EU:n ja Yhdysvaltojen huippukokouksesta 11. marraskuuta 2010 antamassaan päätöslauselmassa¹, ja painottaa, että tällaisessa puitesopimuksessa olisi taattava perusoikeuksien suojelun korkea taso vahvistamalla oikeudellisesti sitovia ja täytäntöönpanokelpoisia tietosuojaa koskevia vaatimuksia ja ottamalla käyttöön järjestelmiä, joilla vahvistetaan näiden vaatimusten tehokas täytäntöönpano käytännössä;
35. korostaa, että EU:n ja Yhdysvaltojen välisen suunnitellun matkustajatietorekisteriä koskevan sopimuksen on vastattava vaatimuksia, jotka Euroopan parlamentti esitti 5. toukokuuta 2010 antamassaan päätöslauselmassa neuvottelujen aloittamisesta PNR- eli

¹ Euroopan parlamentin päätöslauselma 11. marraskuuta 2010 tulevasta EU:n ja Yhdysvaltojen huippukokouksesta ja transatlanttisen talousneuvoston kokouksesta, P7_TA(2010)0396 (kohta 47.).

matkustajarekisteritietoja koskevien sopimusten tekemiseksi Yhdysvaltojen, Australian ja Kanadan kanssa¹; toteaa, että vaatimuksia esitetään myös komission tiedonannossa matkustajarekisteritietojen (PNR) siirtoa kolmansiin maihin koskevasta kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta (KOM(2010)0492);

36. pitää hyvin tärkeänä, että luovuttamista ja vastavuoroista oikeudellista apua sekä kahdenvälisen välineiden tunnustamista koskevat EU:n ja Yhdysvaltojen väliset sopimukset pannaan täytäntöön asianmukaisesti;
37. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden parlamenteille ja hallituksille sekä Amerikan yhdysvaltojen presidentille ja kongressille.

¹ P7_TA(2010)0144, EUVL C 81 E 70, 15.3.2011.